

Brüssel, 13.5.2015
COM(2015) 257 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

**milles käsitletakse Eesti 2015. aasta riiklikku reformikava
ja esitatakse nõukogu arvamus Eesti 2015. aasta stabiilsusprogrammi kohta**

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Eesti 2015. aasta riikliku reformikava

ja esitatakse nõukogu arvamus Eesti 2015. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitus²,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone³,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu kiitis 26. märtsil 2010 heaks komisjoni ettepaneku käivitada uus tööhõive ja majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020”, mis põhineb majanduspoliitika tõhustatud koordineerimisel. Strateegia keskendub esmatähtsatele valdkondadele, kus on vaja võtta meetmeid Euroopa jätkusuutliku majanduskasvu potentsiaali ja konkurentsivõime suurendamiseks.
- (2) Nõukogu võttis 13. juulil 2010 komisjoni ettepanekute põhjal vastu soovituse liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta ajavahemikuks 2010–2014 ning 21. oktoobril 2010 otsuse liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta. Mõlemat dokumenti koos nimetatakse koondsuunisteks, mida liikmesriigid peaksid võtma arvesse oma majandus- ja tööhõivepoliitikas.
- (3) Nõukogu võttis 8. juulil 2014 vastu soovituse Eesti 2014. aasta riikliku reformikava kohta ja esitas arvamuse Eesti 2014. aasta ajakohastatud stabiilsusprogrammi kohta.

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² COM(2015) 257.

³ P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

Kooskõlas määrusega (EL) nr 473/2013⁴ esitas komisjon 28. novembril 2014 arvamuse Eesti 2015. aasta eelarvekava kohta⁵.

- (4) Komisjon võttis 28. novembril 2014 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi,⁶ mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2015) algust. Samal päeval võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande,⁷ milles ei nimetatud Eestit liikmesriigina, mille olukorda tuleb põhjalikult analüüsida.
- (5) Euroopa Ülemkogu kiitis 18. detsembril 2014 heaks prioriteedid investeringute suurendamiseks, struktuurireformide kiirendamiseks ja vastutustundlikuks, majanduskasvu soodustavaks eelarve konsolideerimiseks.
- (6) Komisjon avaldas 26. veebruaril 2015 Eesti riigipõhise aruande (2015).⁸ Selles hinnati Eesti edusamme 8. juulil 2014 vastu võetud riigipõhiste soovitude järgimisel.
- (7) Eesti ei esitanud riiklikku reformikava tähtjaks.
- (8) Eesti suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa. Ametisseasunud valitsus ei esitanud stabiilsusprogrammi tähtjaks. Komisjoni 2015. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks 2014. aastal saavutatud valitsemissektori nominaalne eelarveülejäak muutuma 2015. ja 2016. aastal puudujäägiks vastavalt 0,2 % SKPst ja 0,1 % SKPst. Valitsemissektori võla suhe peaks järk-järgult vähenema 10,6 %-lt SKPst 2014. aastal allapoole 10 % SKPst 2016. aastal. Komisjoni 2015. aasta kevadprognoosi kohaselt on oht, et 2015. aastal kaldutakse teataval määral kõrvale keskpika perioodi eesmärgist, kuna struktuurne eelarvepositsioon peaks prognooside kohaselt kalduma keskpika perioodi eesmärgist kõrvale 0,4 % SKPst. Kõrvalekalle peaks olema märkimisväärne 2016. aastal, mil tuleb struktuurset eelarvepositsiooni parandada 0,4 % SKPst, kuid prognooside kohaselt halveneb see 0,3 % SKPst. Seepärast tuleb aastatel 2015–2016 võtta täiendavaid meetmeid. Lähtudes hinnangust ja võttes arvesse komisjoni 2015. aasta kevadprognoosi, on nõukogu arvamusel, et on oht, et Eesti ei täida stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid.
- (9) Eesti tööhõive määr oli 2014. aasta kolmandas kvartalis 74,5 % tööealisest elanikkonnast ja töötuse määr vähenes 7,6 %ni, mis on madalaim tase alates 2009. aastast. Pikaajaliste töötute osakaal jääb oluliselt alla ELi keskmise näitaja. Vähenev tööjõud koos madala tööviljakusega on keskmises ja pikas perspektiivis siiski muutumas probleemiks. Kaugeleulatuva töövõimereformi rakendamine algas alles hiljuti. Kuigi tööturul osalemise suurendamiseks on võetud mitmeid maksumeetmeid, et ole need otseselt suunatud madalapalgalistele töötajatele. Sooline palgalõhe on üks suurimaid ELis. Lastehoiuvõimaluste puuduse tõttu on noortel lapsevanematel, eelkõige emadel, keerulisem pöörduda tagasi tööturule. Ka tööpraktikal olevate üliõpilaste osakaal on väike. Tehnoloogia ja reaalteaduste erialadel ülikooli lõpetanuid on liiga vähe. Kohalike omavalitsuste tööhõive- ja sotsiaalteenuste kvaliteet on ebaühtlane.

⁴ ELT L 140, 27.5.2013, lk 11.

⁵ C(2014) 8802 (final).

⁶ COM(2014) 902.

⁷ COM(2014) 904.

⁸ SWD(2015) 26 (final).

- (10) Eesti valitsus võttis 2014. aasta alguses vastu elukestva õppe strateegia ja 2015. aasta märtsis esitati selle rakenduskavad. Käimas on kutsehariduse ja -koolituse süsteemi õppekavade reform ning osalemine elukestvas õppes on suurenenud. 2015. aasta alguses võttis riigikogu vastu täiskasvanute koolituse seaduse ja kutseseaduse. Jätkuvalt on probleemiks kutsehariduse ja -koolituse ning töökohal toimuva õppe vähene atraktiivsus. Teadus- ja innovatsioonisüsteemid ning koostöö ettevõtete, kõrgkoolide ja teadusasutuste vahel on paranenud. Siiski näib, et avaliku sektori toetus teadusuuringutele ja innovatsioonile teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia ja ettevõtluse kasvustrateegia raames ei ole piisavalt koordineeritud ning peaks rohkem keskenduma piiratud hulgale aruka spetsialiseerumise valdkondadele. Kõrgharidussüsteem, eelkõige reaalteaduste ja tehnoloogia valdkonnas, tuleks viia veelgi paremini kooskõlla ettevõtete ja teadusasutuste vajadustega. Investeeringud intellektuaalomandisse on väikesed ja vähesed ettevõtted teevad koostööd teadusasutustega.
- (11) Komisjon hindas Euroopa poolaasta raames põhjalikult Eesti majanduspoliitikat ja avaldas selle tulemused 2015. aasta riigipõhises aruandes. Samuti hindas komisjon varasematel aastatel Eestile esitatud soovitude järgimist. Hindamisel on võetud arvesse kõnealuste dokumentide asjakohasust Eesti eelarve- ja sotsiaal-majanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, aga ka nende vastavust ELi õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust tugevdada Euroopa Liidu üldist majandusjuhtimist, andes tulevastesse riiklikesse otsustesse ELi tasandi panuse. Euroopa poolaasta raames koostatud soovitusel kajastuvad allpool esitatud soovitustes 1–3.
- (12) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu Eesti stabiilsusprogrammiga tutvunud ja tema arvamus⁹ selle kohta kajastub eelkõige soovitusel 1.
- (13) Komisjon on Euroopa poolaasta raames analüüsinud ka euroala kui terviku majanduspoliitikat. Sellele analüüsile tuginedes on nõukogu esitanud konkreetsed soovitusel liikmesriikidele, kelle vääringuks on euro. Eesti peaks tagama ka nende soovitude täieliku ja õigeaegse rakendamise,

SOOVITAB Eestil võtta ajavahemikus 2015–2016 järgmisi meetmeid.

1. Mitte kalduda 2015. ja 2016. aastal kõrvale keskpika perioodi eelarve-eesmärgist.
2. Suurendada tööturul osalemist, sealhulgas töövõimereformi rakendamise teel. Suurendada madalapalgalistele töötajatele suunatud meetmete kaudu stiimuleid töötamiseks. Võtta meetmeid soolise palgalõhe vähendamiseks. Tagada kvaliteetsed sotsiaal- ja lastehoiuteenusel kohalikul tasandil.
3. Suurendada osalemist kutsehariduses ja -koolituses ning parandada nende vastavust tööturu vajadustele, eelkõige parandades töökohal toimuva õppe võimaluste kättesaadavust. Keskenduda teadusuuringutele ja innovatsioonile avaliku sektori toetuse andmisel piiratud hulgale aruka spetsialiseerumise valdkondadele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

⁹ Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.